

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets bedrijventerrein Scheemder Hoogte

projectnummer: P001205

Onderwerp: Beknopte natuurtoets bedrijventerrein Scheemder Hoogte
Datum: 25-05-2023

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is van plan om op een deel van graslanden ten zuiden van de A7 tussen Scheemda en Winschoten een bedrijventerrein te realiseren. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd.

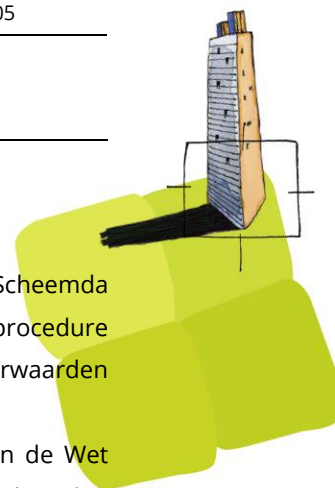
Het doel van de toets is om na te gaan of eerst aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is of dat het plan zo uitvoerbaar is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 17 augustus 2022 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, regenachtig, circa 19°C en een zwakke wind.

PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied omvat de noordzijde van enkele graslandpercelen tussen de A7 en de N964 ten oosten van Scheemda. Ten noorden grenst het talud van de A7 met een sloot. In het oosten grenst het plangebied aan het terrein van de RWZI Scheemda, met een sloot en houtsingel. Aan de west- en zuidzijde is ook grasland aanwezig. Ongeveer midden in het plangebied loopt een noord-zuid georiënteerde sloot. In het plangebied is geen bebouwing of opgaande beplanting aanwezig.

De plannen bestaan uit het wijzigen van de bestemming van agrarisch met waarden naar bedrijventerrein, waarbij een maximale milieucategorie van 3.2 wordt gehanteerd. Op den duur zullen hier bedrijven gevestigd worden. Op het moment wordt er vanuit gegaan dat er daarbij grond zal worden vergraven, vegetatie wordt verwijderd en (delen van) de sloten worden gedempt.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (groene stippelarcering). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Soortbescherming

Onderdeel van de Wet natuurbescherming (Wnb) is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (artikel 3.1-3.4 Wnb);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5-3.9 Wnb);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (artikel 3.10-3.11 Wnb).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (artikel 3.11 Wnb). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid van de Wnb.

Foto's 1 t/m 4. Impressie van het plangebied op 17 augustus 2022.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna² (NDFF) op 19 september 2022 blijkt dat in de directe omgeving (0 – 1 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten,

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

zoogdieren, amfibieën, reptielen en een dagvlinder (grote weerschijnvlinder). De natuurwaarden van het plangebied zijn door het intensieve agrarisch gebruik laag.

Het grasland is eentonig en bestaat voornamelijk uit grassoorten, zoals Engels raaigras en gestreepte witbol. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden.

In de watergang door het plangebied heen groeit riet en kroos. De oevervegetatie van de watergangen wordt gedomineerd door algemeen voorkomende grassoorten en riet. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom zijn beschermde plantensoorten niet in het plangebied te verwachten.

Vanwege de afwezigheid van bebouwing en opgaande beplanting kan de aanwezigheid van nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten uitgesloten worden.

Nesten van broedvogels met een jaarrond beschermd nest die uit de omgeving bekend zijn, zoals buizerd en roek zijn niet aangetroffen in de bomen direct buiten het gebied. Het plangebied kan door de inrichting als grasland mogelijk wel een klein onderdeel vormen van het foerageergebied van roek of buizerd. In de sloten kunnen algemene vogels, zoals wilde eend en meerkoet broeden. De kans op broedende weidevogels is klein door de verstorende werking van de aangrenzende A7 en door de omringende opgaande beplanting. Nesten van deze meer algemene vogelsoorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

De aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied kan ook uitgesloten worden vanwege de afwezigheid van gebouwen en opgaande beplanting.

Wel kan het plangebied onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis, die uit de directe omgeving van het plangebied bekend zijn (NDFF) en die in relatief open gebieden kunnen foerageren. In het plangebied zelf zijn geen doorgaande structuren van opgaande beplanting of brede watergangen aanwezig, die dienst kunnen doen als essentiële vliegroute. De in noord-zuidelijke richting verlopende houtsingel ten oosten van het plangebied zou wel dienst kunnen doen als essentiële vliegroute van vleermuizen.

Het grasland in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de uit de omgeving bekende veldmuis (NDFF). Ook kunnen af en toe reeën foerageren op het grasland. Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

In de directe (0-1 km) omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde bunzing, steenmarter haas en das bekend (NDFF). Geschikte verblijfplaatsen van bunzing en steenmarter, zoals houtstapels, takkenrillen of hopen zijn niet aanwezig in het plangebied. Hooguit

kunnen deze soorten incidenteel foerageren in het plangebied. Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor haas vanwege de beperkte omvang van het grasland en doordat het ingeklemd is tussen een snelweg en een provinciale weg. Hazen zijn ook niet waargenomen aan deze zijde van de A7. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van das aanwezig. Wissels en foerageersporen zijn ook niet aangetroffen. Andere beschermde niet- vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zijn ook door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving niet te verwachten in het plangebied.

De watergangen in en rondom het plangebied vormen geschikt biotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving (NDFF) niet te verwachten in het plangebied.

In de omgeving is de grote weerschijnvlinder waargenomen. Geschikt leefgebied voor deze soort is niet aanwezig, door het ontbreken van de waardplant (wilg) en door het ontbreken van vochtige bossen.

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, reptielen en ongewervelden zijn in de directe omgeving niet waargenomen (NDFF). Het plangebied biedt beschermde soorten van deze soortgroepen ook geen geschikt leefgebied. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde vissen, reptielen en ongewervelden worden uitgesloten.

TOETSING

Bij het realiseren van bedrijventerrein wordt het plangebied ongeschikt als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd en roek. Er zijn echter geen nesten in de nabije omgeving waargenomen, waardoor het plangebied geen essentieel foerageergebied zal vormen. In de directe omgeving van het plangebied is ook in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied voor de te verwachten soorten aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten van (algemene) vogelsoorten is bij wet verboden. Dit kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli.

Het plangebied zal naar verwachting na de realisatie van bedrijventerrein niet geheel ongeschikt worden als foerageergebied voor de vleermuissoorten die bekend zijn uit de omgeving. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied van een veel hogere kwaliteit aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door het verlies van foerageergebied treden niet op. Bij de aanleg van het bedrijventerrein dient rekening te worden gehouden met de versturende werking van lichtuitstraling op de bomenrij ten oosten van het plangebied. Verstoring dient te worden voorkomen door gebruik te maken van naar beneden gerichte armaturen en/of amberkleurige verlichting.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor de provincie Groningen uitgewerkt in de Geconsolideerde Omgevingsverordening juni 2022.

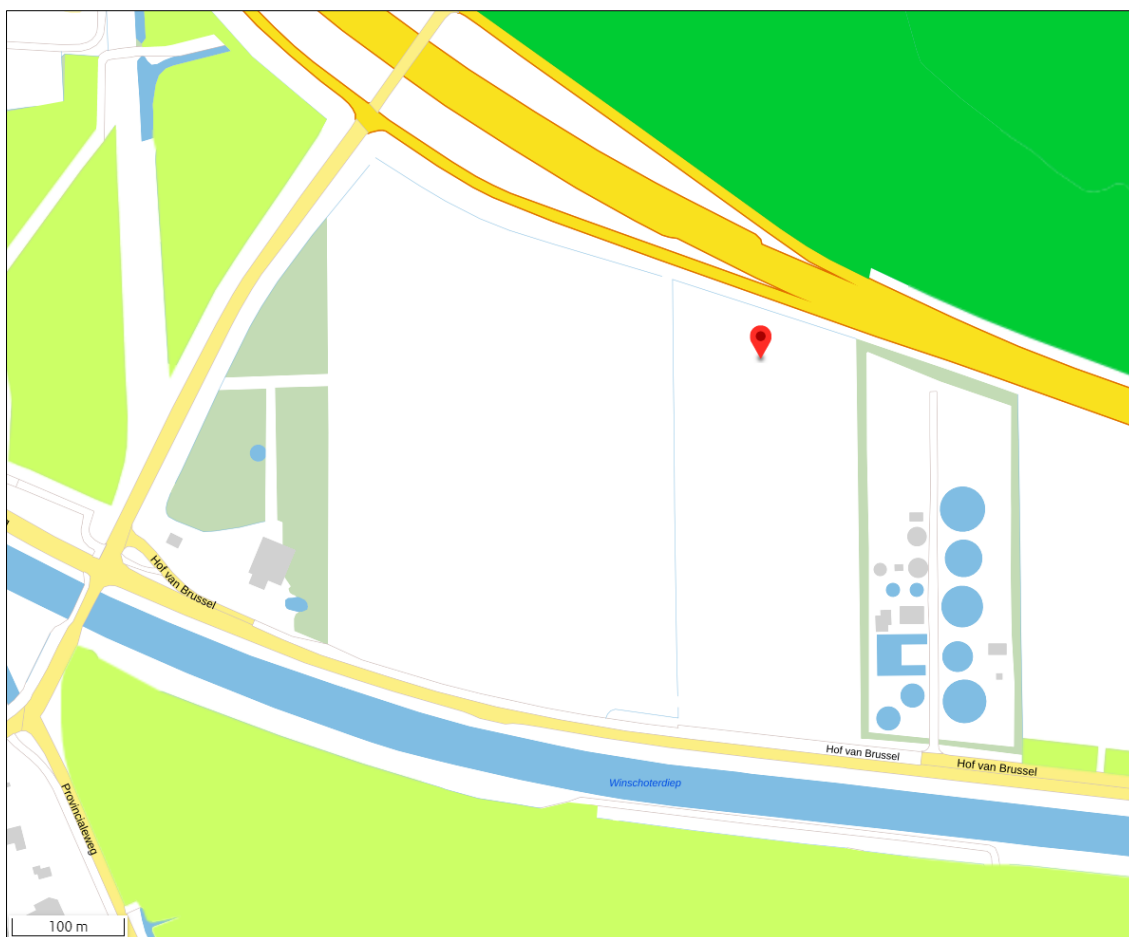

NATUUR BUITEN HET NNN EN AKKER-/WEIDEOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming natuur buiten het NNN en akker- en weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt op circa 11 km ten zuidwesten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Waddenzee'. Aan de overzijde van de A7 ligt een NNN-gebied. Het gebied aan de overzijde van het Winschoterdiep ten zuiden van het plangebied is aangewezen als natuur buiten het NNN (figuur 2). Op circa drie km ten noordwesten van het plangebied ligt leefgebied voor akkervogels.

Figuur 2. De ligging van het plangebied met NNN (donkergroen) en natuur buiten het NNN (lichtgroen). Bron kaart: www.ruimtelijkeplannen.nl

TOETSING

Het plangebied ligt op zeer ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Waddenzee'. Hierdoor zijn in potentie alleen effecten door externe werking mogelijk. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, wegen en agrarisch gebied.

Gezien de grote afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een negatief effect door andere factoren, zoals een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring, op voorhand worden uitgesloten.

Er kan ondanks de grote afstand in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tijdens de aanleg- en gebruiksfase. Daarom is een AERIUS-berekening uitgevoerd³. Hieruit blijkt dat tijdens de gebruiksfase geen sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten van Natura 2000-gebieden.

Het NNN of Natuur buiten het NNN in Groningen kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN of natuur buiten het NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten. Akkervogelleefgebieden zullen eveneens geen verstoring ondergaan, gezien de grote afstand tot het plangebied.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

In het plangebied zijn geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen is niet nodig.

Conclusie

Voor dit plan is op 17 augustus 2022 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Het veldbezoek en de verspreidingsgegevens geven voldoende beeld op de natuurwaarden in het gebied om de toetsing aan de Wnb op te baseren. Uit deze toetsing komt naar voren dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, mits bij de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels en verstoring van een vliegroute van vleermuizen door licht wordt voorkomen. Verstoring van de mogelijke vliegroute langs de bomenrij ten oosten van het

³ Bügelhajema Adviseurs (3 mei 2023) P001205 - Berekening stikstofdepositie bedrijventerrein Scheemderhoogte te Scheemda

plangebied kan voorkomen worden door tijdens de aanleg- en gebruiksfase gebruik te maken van naar beneden gerichte lichtarmaturen en/of vleermuisvriendelijke amberkleurige verlichting.

Verder moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Dit betekent dat er bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot half juli. Het is ook mogelijk om voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continue door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig om het plangebied voorafgaand aan de start te (laten) inventariseren op broedgevallen. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Omgevingsverordening provincie Groningen. Het plan leidt tot slot niet tot negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde houtopstanden.